

Ustup ili cesija prava na povrat poreza iz porezno dužničkog odnosa

mr. sc. Mirjana Mahović Komljenović

Temeljem pisanog ugovora o ustupu ili cesiji, porezni obveznici mogu ustupiti svoje potraživanje s naslova poreza nekoj drugoj pravnoj ili fizičkoj osobi, kada je u propisanom roku, ustupatelj prava obvezan dostaviti ugovor o ustupu mjesno nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svom sjedištu te prebivalištu ili uobičajenom boravištu. Dostavljeni ugovor o ustupu obvezujući je za porezno tijelo osim ako se nad ustupateljem ne provodi postupak prisilne naplate poreznog duga te ako porezni obveznik ima dospjelih a neplaćenih poreza i drugih javnih davanja o kojima Porezna uprava vodi knjigovodstvenu evidenciju.

Ustupati se mogu sadašnje i buduće tražbine, a osoba kojoj se ustupa pravo može biti fizička ili pravna osoba i ne mora biti porezni obveznik.

Koje elemente treba sadržavati ugovor o ustupu te koje radnje obvezno poduzima ovlaštenu službenik Porezne uprave nakon zaprimanja ugovor o ustupu, pročitajte u nastavku članka.

1. Uvod

Oporezivanje dobiti koju ostaruju trgovačka društva i druge pravne i fizičke osobe koje samostalno i trajno obavljaju gospodarsku djelatnost, provodi se prema odredbama Zakona o porezu na dobit (Nar. nov., br. 177/04. – 138/20.) i njegovog provedbenog propisa Pravilnika o porezu na dobit (Nar. nov., br. 95/05. – 1/21.), dok se oporezivanje dohotka kojeg ostvaruju fizičke osobe obavljajuću samostalnu djelatnost obrta i slobodnih zanimanja, provodi prema odredbama Zakona o Porezu na dohodak (Nar. nov., br. 115/16. – 138/20.) te Pravilnika o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 10/17. – 1/21.).

Međutim, druge porezne radnje koje se odnose na donošenje poreznog rješenja, plaćanje poreza i kamata, žalbeni i prekršajni postupak, obročno plaćanje i odgodu naplate poreznog duga, otpis, povrat poreza te ovršni postupak, provode se prema odredbama Općeg poreznog zakona (Nar. nov., br. 115/16. – 42/20.), dalje: OPZ, te Pravilnika o provedbi općeg poreznog zakona (Nar. nov., br. 45/19. – 43/21.).

2. Osnovne značajke porezno dužničkog odnosa

Odnos između poreznih obveznika i poreznih tijela koja primjenjuju propise o porezima i drugim javnim davanjima, uređen je čl. 21. do 26. OPZ-a. Sudionici u porezno dužničkom odnosu su u pravilu

porezno tijelo s jedne i porezni obveznik s druge strane. Međutim, kao mogući sudionik porezno dužničkog odnosa (uglavnom u ulozi dužnika), uz porezno tijelo i poreznog obveznika, može se pojaviti i porezni jamac.

Tako je čl. 20. OPZ-a uređeno da je porezno dužnički odnos dio porezno-pravnog odnosa u kojem sudionici - porezno tijelo, porezni obveznik i porezni jamac na temelju zakonskih propisa, ispunjavaju svoje obveze te iskorištavaju svoja prava. U porezno dužničkom odnosu, porezno tijelo i porezni obveznik ostvaruju određena prava, pri čemu porezno tijelo ima pravo na naplatu poreza, kamata i novčanih kazni te novčanih činidbi po osnovi odgovornosti iz poreznog jamstva. Jednako tako porezni obveznik ili osoba koja je preplatila porez ili od koje je porez naplaćen bez pravne osnove, ima pravo na povrat preplaćenog poreza ili poreza plaćenog bez pravne osnove kao i na kamatu na porez koji je plaćen bez pravne osnove. Prava koja ostvaruje porezno tijelo i porezni obveznik prikazana su u Tablici 1.

**Objavite svoje
financijske izvještaje
u RiPup-u**

Cijena: **980⁰⁰ kn + PDV**

T: 01 / 49 21 737

Tablica 1. -

Prava iz porezno dužničkog odnosa prema čl. 21. OPZ-a

Porezno tijelo ostvaruje pravo na naplatu:	Porezni obveznik ili osoba koja je preplatila porez ili od koje je porez naplaćen bez pravne osnove, ostvaruje pravo na:
<ul style="list-style-type: none"> ■ poreza, ■ kamata i novčanih kazni, ■ novčanih činiđbi po osnovi odgovornosti iz poreznog jamstva. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ povrat preplaćenog poreza ili poreza plaćenog bez pravne osnove, ■ kamata na porez koji je plaćen bez pravne osnove.

Navedena prava za porezno tijelo nastaju od dana dospelosti tražbine po osnovi poreza a za poreznog obveznika ili drugu osobu iz porezno dužničkog odnosa, od dana kada je porezno tijelo primilo svotu preplaćenog poreza ili poreza koji je plaćen bez pravne osnove.

Prema čl. 26. OPZ-a, prava i obveze iz porezno dužničkog odnosa prestaju plaćanjem ili ispunjenjem obveze, prijebojem ili kompenzacijom, otpisom odnosno odricanjem od subjektivnog prava ali samo zbog nemogućnosti naplate, te nastupom prava na zastaru koja se utvrđuje u roku od 6 godina računajući od dana od kada je zastara počela teći.

2.1. Podmirenje obveza od strane solidarnog dužnika i treće osobe

Obveze prema poreznom tijelu umjesto poreznog dužnika mogu podmiriti i treće osobe, kao i solidarni dužnici, a kako je to propisano čl. 23. OPZ-a. U tom slučaju potrebno je voditi računa da se na naložima za plaćanje upisuju:

- brojčana oznaka vrste poreza koji se plaća (primjerice 1201 za PDV, 1651 za porez na dobit, 1880 za predujam poreza i prireza na dohodak po osnovi nesamostalnog rada (plaće) i dr., te
- OIB obveznika čija se obveza podmiruje.

To znači da se uplata u ime poreznog obveznika smatra obavljenom, ako je porez uplaćen na njegov OIB, i na ispravnu brojčanu oznaku poreza koji se plaća sukladno Napatku o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba u 2021. godini (Nar. nov. br. 11/21.).

Porezni tretman isplate na ime plaćenih obveza za drugog poreznog obveznika, ovisi o poslovnom odnosu između poreznog obveznika – onoga koji porez plaća i onoga za koga se podmiruje porezna obveza. Međutim, ispunjenjem obveze prema poreznom tijelu od strane treće osobe, prestaje porezno dužnički odnos.

Porezna obveza smatra se plaćenom u trenutku kada su sredstva evidentirana na računu državnog proračuna, na računu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ili nekom drugom računu, što znači kada je banka odobrila uplatni račun, a ne kada su sredstva teretila račun platitelja.

Jednako tako u slučaju ako banka ne postupi prema nalogu poreznog obveznika, smatra se da porezna obveza nije podmirena, što znači da teku daljnje kamate na svotu poreza koju porezni obveznik duguje.

Ako u porezno dužničkom odnosu sudjeluje više dužnika, svi se smatraju solidarnim dužnicima. Naime, solidarni dužnici su osobe od kojih svaka osoba ima obvezu podmiriti isti porezni dug. Plaćanjem ili ispunjenjem obveze jednog solidarnog dužnika prestaje porezno dužnički odnos svih ostalih solidarnih dužnika. Svaki solidarni dužnik obavezan je podmiriti cjelokupni porezni dug, pri čemu porezno tijelo odlučuje od kojeg će solidarnog dužnika naplatiti porezni dug i u kojoj visini, a prema čl. 23. st. 2. OPZ-a.

3. Ustup ili cesija prava na povrat poreza

Obavljanjem gospodarske djelatnosti, pravne i fizičke osobe kao sudionici u porezno dužničkom odnosu, imaju pravo na povrat poreza i kamata radi više plaćenog poreza nego što je utvrđena obveza po mjesečnim obračunskim prijavama, godišnjem obračunu te zbog plaćenog poreza bez pravne osnove na temelju poništenog poreznog rješenja.

U skladu s čl. 25. OPZ-a, prava iz porezno-dužničkog odnosa kao što su:

- pravo na povrat poreza,
 - pravo na povrat iznosa koji je na ime poreza za dužnika platio porezni jamac, te
 - pravo na povrat kamata
- mogou se **ustupiti**, založiti i zaplijeniti.

Budući je porezno dužnički odnos dvostrani pravni odnos u kojem jedna strana – vjerovnik ima subjektivno pravo od druge strane – dužnika, zahtijevati da ona nešto učini ili propusti učiniti, u takvom je odnosu moguća promjena vjerovnika ili dužnika. Za promjenu vjerovnika primjenjuje se institut ustupanja potraživanja koji se naziva cesija (engl. *cession*, *transfer*, njem. *Abtretung*, *Zession*), a uređen je odredbama čl. 80. - 89. Zakona o obveznim odnosima (Nar. nov., br. 35/05. – 29/18.).

3.1. Tko su sudionici u cesiji

U cesiji kao jednom od oblika obračunskog plaćanja pojavljuju se tri sudionika, a kako je to prikazano u Tablici 2.:

Tablica 2. - Sudionici u cesiji

1. CEDENT	➔	Ustupatelj potraživanja, dosadašnji vjerovnik
2. CESIONAR	➔	Primatelj potraživanja, novi vjerovnik
3. CESUS	➔	Dužnik

Predmet ugovora o cesiji jest potraživanje. U cesiji dosadašnji vjerovnik (cedent - ustupatelj) prenosi svoje potraživanje na novog vjerovnika (cesionara - primatelja), pri čemu treća strana - dužnik (cesus) ne smije biti stavljen u gori položaj. Iako se u cesiji pojavljuju tri sudionika (cedent, cesionar i cesus), ugovor o cesiji je dvostrani ugovor kojeg sklapaju cedent i cesionar, pri čemu pristanak dužnika nije potreban.

Naime, čl. 82. Zakona o obveznim odnosima propisano je: *Za ustup tražbine nije potreban pristanak dužnika, ali je ustupatelj dužan obavijestiti dužnika o ustupanju.*

Prema tome, pri sklopljenom ugovoru o cesiji, ustupatelj potraživanja mora samo obavijestiti dužnika, nakon čega dužnik može valjano podmiriti svoju obvezu samo cesionaru. Ako dužnik ispuni svoju obvezu nakon ustupanja potraživanja, a prije primitka obavijesti o ustupanju (notifikaciji ugovora), oslobađa se obveze samo u slučaju ako za ustupanje nije znao.

Cesijom se ne mijenja visina potraživanja (koja ostaje ista), već iz pravnog odnosa izlazi dosadašnji vjerovnik - ustupatelj, a ulazi novi vjerovnik - primatelj. Navedeno znači da dužnik duguje istu svotu koju je i prije dugovao, ali to sad duguje novom vjerovniku, radi čega kod cesije dolazi samo do promjene vjerovnika, dok dužnik ostaje isti.

3.2. Porezna uprava kao dužnik u cesiji

Porezni obveznik može sklopiti ugovor o ustupu ili cesiji kojim svoje pravo na povrat više plaćenog poreza, ustupa nekoj drugoj pravnoj

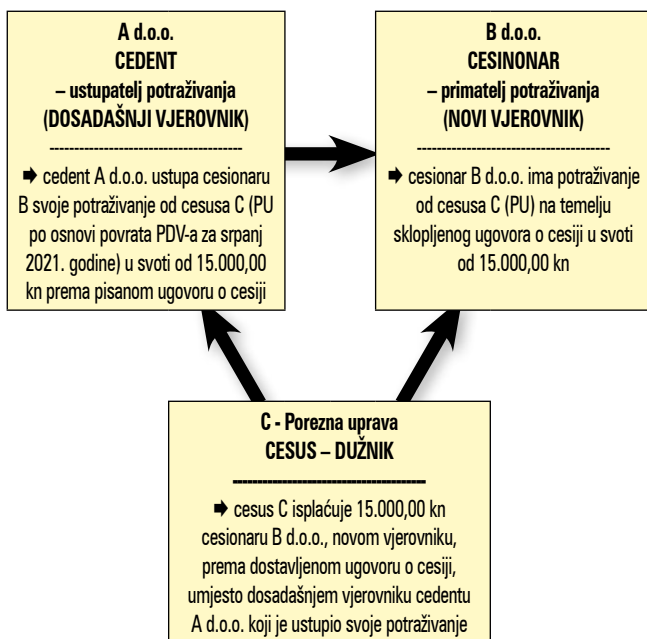
ili fizičkoj osobi, pri čemu se kao dužnik – cesus pojavljuje Porezna uprava (u nastavku teksta: PU). Kako PU kao dužnik kod ustupa potraživanja nije ugovorna strana, nije ni obvezna potpisati sklopljeni ugovor o cesiji između cedenta i cesionara. Jednako tako, i obveze namirene cesijom, cedent i cesionar nisu obvezni evidentirati putem računa kod ovlaštene organizacije za platni promet, već samo u svojim poslovnim knjigama.

Međutim, prema čl. 25. st. 3. OPZ-a dostavljeni ugovor o ustupu kojeg potpisuju ustupatelj i primatelj ustupa, obvezujući je za porezno tijelo, osim ako se nad ustupateljem prava provodi ovršni postupak.

Slika 1. prikazuje sudionike u cesiji gdje se kao cesus ili dužnik pojavljuje PU:

- poduzetnik A d.o.o. (cedent) potražuje 15.000,00 kn od cesusa ➔ C (dužnika, PU)
- poduzetnik A d.o.o. ustupa svoju tražbinu ➔ poreznom obvezniku B d.o.o. (cesionaru, primatelju tražbine)
- poduzetnik B d.o.o. (novi vjerovnik) ➔ potražuje 15.000,00 kn od C (dužnika, PU)

Slika 1.

Ako poduzetnik A d.o.o. nije u mogućnosti podmiriti svoju obvezu prema poduzetniku B d.o.o. (primjerice temeljem neplaćenog računa br. 12/01/01 od 10.4.2021. godine za obavljenu isporuku dobara), a istovremeno ima potraživanje od dužnika C – PU (po osnovi više plaćenog PDV-a od iskazane obveze po mjesečnom PDV obrascu za srpanj 2021. godine), može s poduzetnikom B d.o.o. zaključiti ugovor o cesiji kojim ustupa svoje potraživanje od C (PU), kako bi na taj način u cijelosti ili djelomično podmirio vlastitu obvezu.

Ugovor o cesiji zaključuje se između cedenta A d.o.o. - dosadašnjeg vjerovnika te cesionara B d.o.o. - novog vjerovnika, dok cesus C – dužnik i visina tražbine koju PU treba vratiti ostaju isti. Za sklopljeni ugovor o cesiji nije potreban pristanak PU kao cesusa – dužnika, već novog vjerovnika – cesionara koji odlučuje o tome je li mu odgovora dužnik. Dosadašnji i novi vjerovnik obvezni su samo obavijestiti dužnika o sklopljenom ugovoru o cesiji.

3.3. Obračunska plaćanja ako je račun poslovnog subjekta u blokadi

Poslovni subjekti mogu podmiriti obveze te obavljati naplatu potraživanja, osim na gotovinski i bezgotovinski način, i obračunskim

putem. Obračunsko plaćanje obavlja se bez upotrebe novca, a provodi se kompenzacijom, cesijom, asignacijom, preuzimanjem duga te drugim nenovčanim instrumentima plaćanja.

Kod sklapanja ugovora o cesiji, kao jednog od oblika obračunskog plaćanja koji nastaje u trenutku postizanja suglasnosti volje između ustupatelja i primatelja ustupa, treba uvažavati i odredbe čl. 15. st. 2. Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (Nar. nov., br. 68/18. do 47/20.). Navedenim zakonskim odredbama propisano je da ovršenik - poslovni subjekt ne smije sklapati ugovore radi obračunskog plaćanja ako u jedinstvenom registru računa ima oznaku blokade računa odnosno zabranu raspolaganja oročenim novčanim sredstvima, ako tim obračunskom plaćanjem kao vjerovnik tražbine onemogućuje ili izbjegava primitak ispunjenja obveze u novcu.

ističemo...

Prema tome, u slučaju blokade računa, poslovnim je subjektima zabranjeno sklapanje ugovora o cesiji, kompenzaciji i asignaciji te drugim oblicima obračunskog plaćanja.

Ako se ipak obavi obračunsko plaćanje bez obzira na to što je žiro račun u blokadi, poslovnom subjektu se za učinjeni prekršaj može izreći visoka novčana kazna u svoti od 50.000,00 do 500.000,00 kn, dok je novčana kazna za odgovornu osobu poslovnog subjekta propisana u svoti od 10.000,00 do 50.000,00 kn, a prema čl. 30. Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima.

Visokim novčanim kaznama nastoji se spriječiti izigravanje dužnikovih vjerovnika u redoslijedu plaćanja, jer se obveze trebaju podmiriti plaćanjem na žiro račun. Međutim, ako je poduzetnik koji je znao za postojeću blokadu žiro računa svog dužnika, unatoč izričitoj zakonskoj zabrani, ipak sklopio ugovor o obračunskom plaćanju sa ciljem da naplati svoja potraživanja prije drugih vjerovnika koji bi se prema redoslijedu naplate s blokiranog računa trebali namiriti prije, poduzetnik se može smatrati odgovornim za kazneno djelo prijevare u gospodarskom poslovanju te pomaganju u pogodovanju vjerovnika, kao i za nastalu štetu koja može proizaći iz takvog ugovora.

3.4. Dostavljanje ugovora o ustupanju potraživanja poreznoj upravi

Prema čl. 25. st. 2. OPZ-a, porezni obveznik koji ustupa svoje potraživanje, ustupatelj prava, te osoba kojoj se pravo ustupa, primatelj prava, obvezni su sastaviti **ugovor o ustupu (cesiji) te isti dostaviti poreznom tijelu u roku od 3 dana od dana njegovog sklapanja.**

Forma ugovora o ustupu nije zakonom propisana, ali ugovor mora biti sastavljen u pisanom obliku, koji je ustupatelj prava na potraživanje obvezan u zadanom roku dostaviti na daljnji postupak ispostavi PU mjesno nadležnoj prema svom sjedištu za pravne te prebivalištu ili uobičajenom boravištu za fizičke osobe. Ugovor o ustupu mora biti potpisan i ovjeren pečatom od strane ustupatelja i primatelja ustupa. No, na zaprimljeni ugovor o ustupu, voditelj ispostave PU nije obvezan i ne stavlja svoj potpis i pečat jer za provedbu ugovora nije potreban pristanak PU kao dužnika.

Porezni obveznici najčešće PU dostavljaju na provedbu ugovor o ustupu prava na povrat PDV-a po mjesečnim ili tromjesečnim PDV obrascima. Međutim, osim PDV-a, ustupiti se može pravo na povrat i drugih poreza o kojima PU vodi analitičku evidenciju, primjerice porez na dobit ili dohodak po godišnjem obračunu temeljem verificiranih Obrazaca PD ili DOH, porez na promet nekretnina te drugih poreza.

3.5. Ustup povrata poreza po obrascu PDV-a

Ako je PDV po obavljenim isporukama koji se u Obrascu PDV-a iskazuje pod točkom II, manji od svote pretporeza u primljenim isporukama koja se Obrascu PDV-a iskazuje pod točkom III, tada porezni obveznik ostvaruje pravo na povrat PDV-a.

Člankom 177. st. 3. Pravilnika o PDV-u (Nar. nov., br. 79/13. do 73/21.), propisano je između ostalog, da se u Obrascu PDV-a, pod točkom VI. iskazuju podaci o ukupnoj razlici PDV-a za uplatu odnosno povrat. Ova razlika rezultat je obračuna PDV-a za razdoblje oporezivanja i prenesene obveze odnosno preplate (kredita) iz prethodne prijave PDV-a. Porezni obveznik može tu razliku PDV-a tražiti za povrat, koristiti je kao predujam za buduće obveze ili svoje pravo na povrat ustupiti na način propisan OPZ-om. Na koji način želi ostvariti povrat PDV-a porezni obveznik se izjašnjava stavljanjem oznake »X« u prijavi PDV-a na za to predviđeno mjesto, a kako je prikazano u nastavku.

VI. UKUPNO RAZLIKA: ZA UPLATU/ZA POVRAT	15.000,00
--	-----------

Ako porezni obveznik na Obrascu PDV-a kojeg elektroničkim putem korištenjem ePorezne dostavlja PU, označi polje *ustup povrata*, ali ne dostavi ugovor o ustupu, PU će izdati zaključak kojim se poziva porezni obveznik da u roku od tri dana dostavi predmetni ugovor. Ako i nakon primitka zaključka porezni obveznik ne dostavi ugovor, PU neće moći provesti ustup potraživanja.

3.6. Ugovor o ustupu stranog poreznog obveznika koji je registriran za potrebe PDV-a u RH

Ako strani porezni obveznik koji nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u tuzemstvu, ne može prenijeti poreznu obvezu temeljem čl. 75. st. 2. Zakona o PDV-u (Nar. nov., br. 73/13. do 138/20.) na primatelja u tuzemstvu, tada je obveza registrirati se za potrebe PDV-a u Republici Hrvatskoj, dalje: RH, sukladno čl. 77. st. 5. t. a) Zakona o PDV-u, kada mu se dodjeljuje hrvatski PDV ID broj.

U tom slučaju strani porezni obveznik koji ima dodijeljen hrvatski PDV ID broj, obvezan je na isporuke obavljene u tuzemstvu obračunati hrvatski PDV, neovisno tko je primatelj isporuke. Navedene isporuke prijavljuje u Obrascu PDV-a kao i svi drugi tuzemni porezni obveznici koji su upisani u registar obveznika PDV-a.

Budući se na stranog poreznog obveznika koji je registriran za potrebe PDV-a u RH, primjenjuju redovna pravila oporezivanja PDV-om kao i na sve druge tuzemne porezne obveznike (podnošenje Obrasca PDV, dostavljanje knjige U-RA i drugih obrazaca), to strani porezni obveznik može za više plaćeni PDV koji je iskazan u Obrascu PDV-a zatražiti povrat, koristiti ga kao predujam ili ustupiti povrat drugom poreznom obvezniku radi podmirivanja svog dugovanja. Za ustup povrata poreza, strani porezni obveznik je obvezan dostaviti PU Ispostavi za nerezidente, ugovor o ustupu potraživanja u roku od tri dana od njegova sastavljanja te potvrdu o likvidnosti od banke.

3.7. Ugovor o ustupu koji nije obvezujući za porezno tijelo

Kada PU zaprimi ugovor o ustupu prava na povrat poreza, smatra se kao da je porezni obveznik podnio zahtjev za povrat preplaćenog poreza. Jedina razlika je u tome što se svota preplaćenog poreza kojeg PU treba vratiti, neće vratiti poreznom obvezniku koji je pravo na povrat ostvario, već primatelju potraživanja kojem je pravo temeljem zaključenog pisanog ugovora ustupljeno.

ističemo...

Navedeno proizlazi iz odredbi čl. 127. st. 5. OPZ-a, prema kojem je povrat preplaćenog poreza i poreza plaćenog bez pravne osnove zajedno s kamatama, porezno tijelo dužno vratiti osobi koja ga je platila, odnosno osobi kojoj je pravo na povrat poreza ustupljeno.

Međutim iznimno, povrat preplaćenog poreza se neće izvršiti ako je porezno tijelo prethodno utvrdilo da porezni obveznik ima dospjelih a neplaćenih poreza i drugih javnih davanja o kojima PU vodi knjigovodstvenu evidenciju te ako se nad ustupateljem prava na povrat provodi ovršni postupak, sukladno čl. 127. st. 6. OPZ-a.

Prema tome, zaključeni ugovor o ustupu poreza uvijek je obvezujući za porezno tijelo, osim u iznimnim slučajevima:

- ako ustupatelj potraživanja ima dospjelih a neplaćenih poreza ili drugih javnih davanja o kojima analitičku evidenciju vodi PU, ili
- ako se nad ustupateljem prava na povrat provodi postupak ovrhe radi naplate poreznog duga, pljenidbom novčanih sredstava kod banke, pljenidbom vrijednosnih papira i sl.

4. Primjer zaključivanja ugovora o ustupu potraživanja

Odredbe OPZ-a kao i odredbe Zakona o obveznim odnosima, ne propisuju obvezan oblik i formu ugovora o ustupu. Međutim, kako bi bio obvezujući za postupanje, ugovor o ustupu mora se u pisanim obliku dostaviti PU. Tek nakon obavljenih postupaka provjere, PU donosi rješenje kojim se uvažava, odbija ili odbacuje zahtjev za ustup potraživanja.

Primjer:

U nastavku se daje primjer ugovora o ustupu potraživanja između poreznog obveznika "Trešnja" d.o.o. iz Samobora, A. G. Matoša 20, koji ustupa svoje potraživanje ostvareno po PDV obrascu za srpanj 2021. u svoti od 25.000,00 kn, primatelju potraživanja pravnoj osobi "Sirius" d.o.o. iz N. Zagreba, B. Magovca 15, koja ustupljenim potraživanjem podmiruje svoj dug na akontaciji poreza na dobit za lipanj 2021. godine te dio duga na doprinosu za MO na temelju generacijske solidarnosti na temelju radnog odnosa.

Ugovor o ustupu potraživanja zaključen je 17. kolovoza 2021. godine i obvezno se predaje u ispostavu PU u Samoboru do 20. kolovoza 2021. godine gdje je sjedište ustupatelja, i gdje se vodi dosje o njegovu poslovanju.

Ustupatelj prava iz porezno-dužničkog odnosa - tvrtka "Trešnja" d.o.o. iz Samobora, A. G. Matoša 20, OIB: 11111111112, koji zastupa direktor Damir Kralj, u dalje: Ustupatelj,
i
primatelj prava iz porezno-dužničkog odnosa - tvrtka "Sirius" d.o.o. iz N. Zagreba, B. Magovca 15, OIB: 4222222223, koji zastupa direktor Stjepan Babić, dalje: Primatelj,
zaključili su 17. kolovoza 2021. godine

Ugovor o ustupu potraživanja

Članak 1.

U skladu s čl. 25. st.1. OPZ-a te čl. 80. - 89. Zakona o obveznim odnosima, ustupatelj „Trešnja“ d.o.o. iz Samobora, OIB:

1111111112, ustupa svoje potraživanje za porez na dodanu vrijednost u svoti od 25.000,00 kn primatelju „Sirius“ d.o.o. iz N. Zagreba, OIB: 4222222233 na ime djelomičnog podmirenja obveze za pozajmicu iskazanu na računu 2140.

Članak 2.

Primatelj ustupljenim potraživanjem podmiruje dug na akontaciji poreza na dobit za lipanj 2021. godine u svoti od 21.000,00 kn te dio duga na doprinosu za MO na temelju generacijske solidarnosti na osnovi radnog odnosa, u svoti od 4.000,00 kn.

Članak 3.

Ovim Ugovorom ugovorne strane ovlašćuju Ministarstvo financija – Poreznu upravu da provede potrebna knjiženja za oba sudionika po donošenju poreznog rješenja na računima poreza na dobit (1651) te na doprinosu za MO na temelju generacijske solidarnosti na osnovi radnog odnosa (8109).

Članak 4.

Ugovorne strane suglasne su da po primitku rješenja Porezne uprave provedu potrebna knjiženja u svojim poslovnim knjigama s datumom izdavanja rješenja.

Članak 5.

Ovaj je Ugovor sačinjen u pet istovjetnih primjeraka od kojih svaka ugovorna strana zadržava po dva, a jedan će primjerak Ustupatelj dostaviti Ministarstvu financija – Poreznoj upravi.

Članak 6.

U slučaju spora, nadležan je općinski sud u Samoboru.

Ustupatelj (cedent)
“Trešnja” d.o.o., Samobor
OIB: 1111111112
Žiro-račun:
Samoborska banka:
HR3024030091150000555

Primatelj (cesionar)
“Sirius” d.o.o., N. Zagreb
OIB: 4222222223
Žiro-račun:
Zagrebačka banka:
HR3623600001101386111

Nakon dobivenog rješenju od nadležne PU kojim se odobrava ustup prava na povrat PDV-a po dostavljenom PDV obrascu za srpanj 2021. godine u svoti od 25.000,00 kn, primatelju ustupa – pravnoj osobi “Sirius” d.o.o. iz N.Zagreba, smanjio se dug na doprinosu za MO na temelju generacijske solidarnosti temeljem radnog odnosa, dok je svota predujma poreza na dobit za lipanj 2021. godine koja dospijeva na naplatu do kraja srpnja 2021. godine, podmirena u cijelosti.

Ali, za istu svotu pravnoj osobi “Sirius” d.o.o.povećala se obveza prema davatelju ustupa – pravnoj osobi “Trešnja” d.o.o. iz Samobora, s kojim primatelj ustupa za preuzeti dug može sastaviti i novi ugovor o pozajmici.

Knjiženja poslovnog događaja na računima glavne knjige temeljem ugovora o ustupu kod ustupatelja potraživanja – tvrtke “Trešnja” d.o.o.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Potraživanje za više plaćeni PDV po PDV obrascu za 7/21	25.000,00		1614
	Obveza za preuzeta plaćanja po ugovoru o ustupu potraživanja	25.000,00	2250	
2.	Obveza za preuzeta plaćanja po ugovoru o ustupu potraživanja	25.000,00		2250
	Potraživanje prema ugovoru o ustupu potraživanja „Sirius“ d.o.o.	25.000,00	1250	

Knjiženja poslovnog događaja na računima glavne knjige temeljem ugovora o ustupu kod primatelja potraživanja – tvrtke “Sirius” d.o.o.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Obveza za predujam poreza na dobit	21.000,00	261	
	Obveza za MO na temelju generacijske solidarnosti temeljem radnog odnosa	4.000,00	2770	
	Obveza za preuzeta plaćanja po ugovoru o ustupu potraživanja „Trešnja” d.o.o.	25.000,00		2250

4.1. Podaci o solventnosti i likvidnosti u poslovanju ustupatelja potraživanja

Ako ustupatelj potraživanja ima evidentirane nenamirene obveze na računu u ovlaštenoj organizaciji za platni promet, ne može kao sudionik u porezno - dužničkom odnosu, sklapati ugovor o ustupu potraživanja te namirivati obveze obračunskim plaćanjem. Budući ugovor o ustupu potraživanja nije obvezujuć za porezno tijelo ako se nad ustupateljem provodi ovrha, to je radi provjere a uz zaključeni pisani ugovor o ustupu potraživanja, ustupatelj ili cedent obvezan PU dostaviti podatke o solventnosti odnosno likvidnosti u poslovanju na Obrascu SOL-2 ili Obrascu BON-2. Navedene obrasce na zahtjev vlasnika računa izdaju poslovne banke ili jedinice FINA-e. **Ako su korisnici internet bankarstva, neke poslovne banke omogućuju poslovnim subjektima izdavanje obrazaca elektroničkim putem korištenjem on-line usluga.**

Iz dostavljenih Obrazaca koji služe kao pokazatelji financijske stabilnosti, zaduženosti i likvidnosti u poslovanju, osim općih podataka o poslovnom subjektu, vidljivo je stanje novčanih sredstava na računu, ukupan iznos prometa kao i prosječno stanje sredstava na računu u prethodnih 30 dana, iznos evidentiranih nepodmireni obveza, broj dana neprekidne blokade računa kao i broj dana blokade računa u proteklih 6 mjeseci.

Telefon za konzultacije

01/ 48 36 046
01/ 49 21 739

(isključivo putem PIN-a)

RAČUNOVODSTVO
i POREZI u praksi

Ponedjeljkom i četvrtkom
od 11.00 do 15.30 sati,
utorkom, srijedom i petkom
od 8.30 do 13.00 sati.

U našem primjeru Obrazac SOL-2 može imati sljedeće elemente:

Primjer - Sadržaj Obrascu SOL-2

Samoborska banka
Trg kralja Tomislava 3
Samobor

PODACI O SOLVENTNOSTI NA DAN 17.8. 2021. GODINE

Naziv poslovnog subjekta: "Trešnja" d.o.o.
OIB: 1111111112

Sjedište: Samobor, A.G.Matoša 20
Broj poslovnog računa u banci: HR3024030091150000333,
Datum otvaranja poslovnog računa: 15.2.2017. godine
Status računa na dan sastavljanja izvješća: aktivan
Podaci o solventnosti izdani su na zahtjev: vlasnika računa

(svote u kunama bez lipa)

1.	Stanje sredstava na računu	25.365
2.	Ukupan iznos primitaka u korist računa u prethodnih 30 dana	117.165
3.	Prosječno stanje sredstava na računu u prethodnih 30 dana	19.451
4.	Svota odobrenoga okvirnog kredita	20.000
5.	Svota evidentiranih nepodmirenih obveza	-
6.	Broj dana neprekidne blokade računa	-
7.	Broj dana blokade računa u proteklih 6 mjeseci	-
8.	Broj zaposlenih	3

U Samoboru, 17.8.2021. godine

Sastavio/sastavila Po ovlaštenju direktora
Voditelj odsjeka

Obrazac SOL-2 izdaje se na zahtjev stranke, a služi kao zamjena za Obrazac BON-2.

5. Ugovor o ustupu budućih tražbina

Zakonom o obveznim odnosima u općim odredbama o ustupu potraživanja u čl. 80. propisano je kako vjerovnik može ugovorom sklopljenim s trećim prenijeti na ovoga svoju tražbinu osim one čiji je prijenos zabranjen zakonom ili koja je strogo osobne naravi ili koja se po svojoj naravi protivi prenošenju na drugoga. U komentaru Zakona o obveznim odnosima navodi se kako nema zapreke cediranja budućih tražbina, odnosno onih koje u trenutku sklapanja ugovora o cesiji još ne postoje, ali je dovoljno vjerojatno da će u budućnosti nastati.

Prema navedenom proizlazi kako, cedent i cesionar mogu sklopiti ugovor o ustupu za svotu budućih potraživanja, primjerice po osnovi preplaćenog PDV-a, koja svota na knjigovodstvenoj kartici poreznog obveznika (cedenta) u PU još nije vidljiva. No, izvjesno je da će potraživanja nastati kako se dostavljaju Obrasci PDV-a u budućnosti, zbog prirode posla koju porezni obveznik obavlja (prijenos porezne obveze, izvozna isporuka i dr.).

Stoga se tražbina koju porezni obveznik ima prema PU na ime preplaćenog PDV-a, umjesto poreznom obvezniku može ustupiti novom

vjerovniku, sve do namirenja svote koja je navedena u ugovoru u ustupu potraživanja.

5.1. Obveza plaćanja poreza na promet nekretnina na ugovor o ustupu potraživanja

Na upit fizičke osobe o obvezi plaćanja poreza na promet nekretnina na ugovor o ustupu potraživanja u slučaju kada je fizička osoba razlučni vjerovnik i ima potraživanje u stečajnom postupku prema stečajnom dužniku, te kao cedent ustupa svoje potraživanje pravnoj osobi (cesionaru), očitovao se Ministarstvo financija u mišljenju pod brojem Klase:410-01/15-01/1459, Urbroj: 513-07-21-01-15-2 od 28. svibnja 2015. godine.

Ako cesionar ne stječe nekretnine već u stečajnom postupku postaje razlučni vjerovnik umjesto cedenta, tada ne postoji obveza plaćanja poreza na promet nekretnina temeljem sklopljenog ugovora o ustupu, jer cesionar samo stupa u pravni položaj cedenta.

Međutim, po donošenju pravomoćne odluke Trgovačkog suda kojom se utvrđuju nastali uvjeti za stjecanje prava vlasništva na nekretninama na strani cesionara (primatelja potraživanja) nastaje i obveza plaćanja poreza na promet nekretnina, jer se ugovor o ustupu potraživanja smatra ugovorom o prijenosu nekretnina.

Navedeno mišljenje može se pronaći na mrežnim stranicama PU, iz kojeg se navodi dio:

... fizička osoba – razlučni vjerovnik ima potraživanje u stečajnom postupku prema stečajnom dužniku. Potraživanje je osigurano založnim pravom na nekretninama stečajnog dužnika. Pred nadležnim Trgovačkim sudom provodi se stečajni postupak nad stečajnim dužnikom u kojem se prodaju pokretne i nekretnine stečajnog dužnika. Fizička osoba – razlučni vjerovnik natječe se za kupnju cjelokupne imovine stečajnog dužnika na način da Trgovački sud imovinu stečajnog dužnika dosudi fizičkoj osobi pod uvjetom isplate vrijednosti pokretne i pripadajućih troškova stečajnog postupka u gotovu novcu, dok se vrijednost nekretnina prebija s vrijednošću dijela njegova potraživanja.

Međutim, fizička osoba – razlučni vjerovnik (sada cedent) sklapa Ugovor o ustupu potraživanja (cesiju) s pravnom osobom (cesionarom) te svoje potraživanje i položaj u stečajnom postupku u cijelosti prenosi na tu pravnu osobu uz naknadu u visini potraživanja. Slijedom navedenog u zemljišnoj knjizi se vrši upis pravne osobe (cesionara) kao nositelja razlučnog prava na nekretninama stečajnog dužnika.

Trgovački sud donosi pravomoćni zaključak o predaji kojim se utvrđuje nastup uvjeta za stjecanje prava vlasništva na strani cesionara, te se imovina stečajnog dužnika u cijelosti predaju u posjed i vlasništvo cesionara.

Pitanje je može li se ugovor o ustupu potraživanja sklopljen između cedenta i cesionara smatrati ugovorom o prijenosu nekretnina te podliježe li obvezi plaćanja poreza na promet nekretnina.

Na postavljene upit odgovaramo u nastavku kako slijedi.

Prema odredbama članka 4. Zakona o porezu na promet nekretnina (Narodne novine, broj 69/97, 153/2002, 22/2011 i 143/2014 – dalje: Zakon) predmet oporezivanja je promet nekretnina. Prometom nekretnina, u smislu ovoga Zakona, smatra se svako stjecanje vlasništva nekretnine u Republici Hrvatskoj, te se između ostaloga smatra i stjecanje na temelju odluke suda.

Prema odredbama članka 4. Zakona o porezu na promet nekretnina (Narodne novine, broj 69/97, 153/2002, 22/2011 i

143/2014 – dalje: Zakon) predmet oporezivanja je promet nekretnina. Prometom nekretnina, u smislu ovoga Zakona, smatra se svako stjecanje vlasništva nekretnine u Republici Hrvatskoj, te se između ostaloga smatra i stjecanje na temelju odluke suda.

Prema člancima 80., 81. i 84. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine, broj 35/2005, 41/2008 i 125/2011) vjerovnik može ugovorom sklopljenim s trećim prenijeti na ovoga svoju tražbinu, osim one čiji je prijenos zabranjen zakonom ili koja je strogo osobne naravi ili koja se po svojoj naravi protivi prenošenju na drugoga. S tražbinom prelaze na primatelja sporedna prava kao što su pravo prvenstvene naplate, hipoteka, založno pravo, pravo iz ugovora s jamcem, pravo na kamate, ugovorna kazna i sl. Primatelj ima prema dužniku ista prava koja je ustupitelj imao prema dužniku do ustupanja.

Slijedom svega navedenog, smatra se da ne postoji obveza plaćanja poreza na promet nekretnina temeljem sklopljenog ugovora o ustupu potraživanja budući temeljem istog cesionar stupa u pravni položaj cedenta. Istim ugovorom cesionar ne stječe nekretnine već u stečajnom postupku postaje razlučni vjerovnik umjesto cedenta.

Međutim donošenjem pravomoćne odluke nadležnog Trgovačkog suda kojom se utvrđuje da su nastupili uvjeti za stjecanje prava vlasništva na strani cesionara te da se nekretnine stečajnog dužnika predaju u posjed i vlasništvo cesionara, nastaje obveza plaćanja poreza na promet nekretnina.

6. Rješenja koja donosi Porezna uprava

Postupajući po zaprimljenom ugovoru o ustupu potraživanja, nadležna ispostava PU može donijeti tri vrste rješenja i to:

- rješenje kojim se ustup prava na povrat odobrava,
- rješenje kojim se odbija zahtjev ustupatelja, radi dospjelih a nenaplaćenih poreza ili drugih javnih davanja, te
- rješenje kojim se odbacuje zahtjev za povrat poreza podnijet u obliku ugovora o ustupu prava na povrat, ako se nad ustupateljem provodi ovršni postupak.

7. Kontrolne radnje nadležne ispostave pri provjeri ugovora o ustupu

Po zaprimanju ugovoru o ustupu, službenik PU odvezan je poduzeti slijedeće kontrolne radnje:

I. PROVJERA ➔ IMA LI NA ŽIRO RAČUNU USTUPATELJA KOJI SE VODI KOD OVLAŠTENE ORGANIZACIJE ZA OBAVLJANJE PLATNOG PROMETA, EVIDENTIRANIH A NENAMIRENIH DOSPJELIH OBVEZA (neovisno o vrsti obveza, primjerice duga prema dobavljačima, leasing društvu, banci, za poreze, doprinose i sl.)

Radi provjere stanja o prometu po žiro računu, ustupatelj ili cedent je obvezan uz ugovor o ustupu potraživanja, priložiti obrazac SOL-2 s podacima o solventnosti ili obrazac BON-2, iz kojih obrazaca je vidljiv broj dana blokade računa poreznog obveznika u proteklih 6 mjeseci, evidentirani nalozi za plaćanje koji čekaju na izvršenje, ukupan priliv sredstava na žiro računu u posljednjih 30 dana kao i prosječno stanje sredstava u posljednjih 30 dana.

Naime, već je naglašeno kako prema čl. 25. st. 3. OPZ-a, ugovor o ustupu potraživanja nije obvezujući za porezno tijelo ako se nad

ustupateljem prava provodi ovrha (koju mogu provoditi vjerovnici poreznog obveznika temeljem instrumenata osiguranja plaćanja ili sudovi prema ovršnim rješenjima). Nadalje, odredbama Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima propisano je da poslovni subjekt koji ima evidentirane nenamirene dospjele obveze na žiro računu u ovlaštenoj organizaciji za platni promet, ne može obavljati obračunska plaćanja kompenzacijom, asignacijom, cesijom i preuzimanjem duga.

Prema tome, ako je u provedenom postupku provjere utvrđeno da ustupatelj prava na povrat poreza, ima na žiro računu kod ovlaštene organizacije za obavljanje platnog prometa evidentirane a nenamirene dospjele obveze, ili ako se nad ustupateljem provodi neka od mjera ovršnog postupka, a sklopljen je ugovor o ustupu kojim se pravo na povrat poreza ustupa drugoj osobi, takav ugovor nije obvezujući za PU. U tom slučaju službenik PU donosi rješenje kojim se zahtjev za povrat poreza podnijet kao ugovor o ustupu odbacuje, a isti se dostavlja i ustupatelju i primatelju ustupa.

Primjer – Rješenje kojim se odbacuje zahtjev za povrat poreza podnijet kao Ugovor o ustupu potraživanja

Ministarstvo financija – Porezna uprava
Područni ured Zagreb
Ispostava Maksimir
Klasa: UP/I-410-19/2021-002/331
URBROJ:513-007-01-12/2021-3

Zagreb, 17. kolovoza 2021. Godine

Ministarstvo financija - Porezna uprava, Područni ured Zagreb, Ispostava Maksimir, u predmetu zahtjeva za povrat poreza poreznog obveznika Trešnja d.o.o. iz Zagreba, Maksimirksa 12, OIB: 66666666668, na temelju čl. 4. i 25. OPZ-a (Nar. nov., br. 115/16. do 42/20.) i čl. 11. Zakona o poreznoj upravi (Nar. nov., br. 115/16. i 98/19.) donosi:

RJEŠENJE

Odbacije se zahtjev za povrat poreza podnesen kao Ugovor o ustupu potraživanja

Obrazloženje

Ugovorom o ustupu (cesiji) potraživanja dostavljenog ovoj ispostavi 10. kolovoza 2021. godine, ustupatelj Trešnja d.o.o. iz Zagreba, Maksimirksa 12, OIB: 66666666668, ustupa svoje pravo na povrat poreza na dobit u svoti od 40.000,00 kn primatelju ustupa Hrast d.o.o. iz Samobora, Matoševa 3, OIB: 44444444446.

U provedenom postupku utvrđeno je da ustupatelj ima evidentirane a neizirene obveze na računu u Zagrebačkoj banci u svoti od 9.300,00 kn, za koje vjerovnici poreznog obveznika ustupatelja, provode ovrhu temeljem dostavljenih instrumenata osiguranja plaćanja, odnosno ovršnih rješenja suda.

Budući porezni obveznik ustupatelj ima evidentirane a nenamirene obveze, to je zaključeni ugovor o ustupu protivan odredbi čl. 25. st. 3. OPZ-a, prema kojem Ugovor o ustupu nije obvezujući za Porezno tijelo ako se nad poreznim obveznikom ustupateljem provodi ovrha.

Slijedom navedenog riješeno je kao u izreci.

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Ministarstvu financija, samostalnom sektoru za drugostupanjski upravni postu-

pak, u roku od 30 dana od dana primitka rješenja. Žalba se podnosi ovoj ispostavi Porezne uprave neposredno ili putem pošte preporučeno ili putem elektroničkog sustava Porezne uprave, odnosno može se izjaviti i usmeno na zapisnik. Na žalbu se plaća 35,00 kn upravne pristojbe prema tarifnom broju 3 Tarife uz Zakon o upravnim pristojbama. **Sukladno napomeni u tar.br. 3., upravna pristojba se ne plaća ako je žalba podnesena putem elektroničkog sustava Porezne uprave (ePorezna).**

Voditelj ispostave

Dostaviti:

- Trešnja d.o.o., Zagreb, Maksimirska 12
- Hrast d.o.o. Samobor, Matoševa 3

II. PROVJERA → UTEMELJENOST SVOTE POREZA KOJA JE ISKAZANA U UGOVORU O USTUPU POTRAŽIVANJA

Kod poreznih obveznika koji nemaju na računu kod ovlaštene organizacije za obavljanje platnog prometa evidentiranih a neizmirenih dospelih obveza, u daljnjem postupku potrebno je temeljem dostavljene knjigovodstvene dokumentacije provjeriti ispravnost iskazane svote za povrat. Ako porezni obveznik ustupa svoje pravo na povrat više plaćenog PDV-a, dužan je PU dostaviti na kontrolu knjigovodstvenu dokumentaciju vezanu za PDV, i to: knjige izdanih računa, isprave o stjecanju i isporuci dobara uz naknadu unutar EU, isprave o uvozu i izvozu (carinske deklaracije) za treće zemlje, evidencije računa o prodanim dobrima radi povrata PDV-a u okviru putničkog prometa, evidencije o prodanim te nabavljenim dobrima na koja se primjenjuje posebni postupak oporezivanja marže, posebne evidencije o isporukama s prijenosom porezne obveze, isprave o plaćanjima i naplati kao i ostalu potrebnu dokumentaciju, čijom provjerom službenik utvrđuje je li visina poreza na koju porezni obveznik ima pravo na povrat, točno iskazana.

Ako službenik provjerom dostavljene knjigovodstvene dokumentacije uoči nepravilnosti, dužan je pozvati poreznog obveznika da ispravi pogreške, a može pismenim zahtjevom zatražiti i vanjski nadzor poslovanja ako ocijeni da je to potrebno, vodeći pri tome računa o uočenim nepravilnostima u poslovanju poreznog obveznika, njegovoj dotadašnjoj poreznoj disciplini te urednosti u podmirivanju poreznih obveza.

Ustup prava na povrat PDV-a može se obaviti do svote koja je evidentiran na knjigovodstvenoj kartici u informacijskom sustavu PU na šifri konta 1201. Stoga je potrebno da porezni obveznici i tijekom godine usklađuju vlastite evidencije sa podacima iz poreznog knjigovodstva PU, kako bi iskazana stanja na knjigovodstvenoj kartici bila točna.

Nadalje, službenik PU dužan je voditi računa i o nastupu zastare prava na povrat PDV-a, koja počinje teći nakon isteka godine u kojoj je porezni obveznik stekao pravo na povrat. Prema čl. 108. OPZ-a, propisano je da pravo i obveze poreznog tijela na utvrđivanje porezne obveze i kamata, pravo i obveze poreznog tijela na naplatu poreza, kamata i troškova ovrhe te pravo poreznog obveznika na povrat poreza, kamata i troškova ovrhe, zastarijeva za šest godina računajući od dana kada je zastara počela teći.

Prema tome, u jedinstvenom roku zastare od šest godina, porezni obveznik koji u razdoblju oporezivanja ima pravo na odbitak pretporeza, čija je svota veća od njegove porezne obveze, može podnijeti zahtjev za povrat razlike na žiro račun, zatražiti preknjiženje na raču-

ne drugih poreza ili doprinosa, prenijeti svotu preplaćenog PDV-a u slijedeće razdoblje oporezivanja ili svoje pravo na povrat ustupiti na način propisan OPZ-om.

III. PROVJERA → IMA LI POREZNI OBVEZNIK DOSPJELIH A NEPLAĆENIH JAVNIH DAVANJA KOJE NAPLAĆUJE POREZNO TIJELO

Zbog primjene čl. 127. st. 6. OPZ-a, povrat preplaćenog poreza po zaključenom ugovoru o ustupu potraživanja, neće se izvršiti ako porezni obveznik ima neizmirenih dugovanja po osnovi poreza ili drugih javnih davanja koje naplaćuje PU, neovisno o tome što prema podacima iz dostavljene knjigovodstvene dokumentacije proizlazi osnovanost prava na povrat PDV-a. Stoga se od utvrđene svote za povrat, najprije podmiruju iskazani dugovi na kontima poreza i doprinosa, dok se samo svota PDV-a koja eventualno preostane, može ustupiti temeljem dostavljenog ugovora.

Nastavno se daje primjer izjave o prijebuju kojom ispostava PU obavještava ustupatelja da je svota preplate prebijena sa dospelim neplaćenim poreznim obvezama.

Primjer - Izjava o prijebuju

Ministarstvo financija - Porezna uprava
Područni ured Zagreb
Ispostava Maksimir

Zagreb, 6. kolovoza 2021. godine

Pegaz d.o.o.
Bukovačka 23, Zagreb
OIB:33111111112

Predmet: IZJAVA O PRIJEBUJU

Na vašim analitičkim knjigovodstvenim karticama iskazana je preplata poreza na dobit u svoti od 15.000,00 kn, a istovremeno i iskazan dug u svoti od 17.500,00 kn po osnovi drugih javnih davanja i to:

- PDV u isvoti od 6.000,00 kn
- Doprinosi za MO na temelju generacijske solidarnosti u svoti od 1.500,00 kn
- Doprinosi za MO na temelju individualne kapitalizirane štednje u svoti od 10.000,00 kn.

Izvjescujemo Vas da je sukladno čl. 129. OPZ-a, obavljen prijebuj potraživanja po osnovi ustupljenog prava na povrat poreza na dobit u svoti od 15.000,00 kn s vašim obvezama za druga dospjela a neplaćena javna davanja i to:

- PDV u svoti od 6.000,00 kn,
- dio duga na doprinosu za MO na temelju individualne kapitalizirane štednje u svoti od 9.000,00 kn.

Voditelj ispostave

IV. PROVJERA → JE LI PRIMATELJ USTUPA POTRAŽIVANJA POREZNI OBVEZNIK

Nakon provjere osnovanosti prava na povrat potraživanja iz ugovora u navedenoj svoti ili djelomično, potrebno je utvrditi je li osoba kojoj se pravo na povrat ustupa porezni obveznik ili nije. Ako je primatelj ustupa porezni obveznik, tada je potrebno provjeriti ima li isti neplaćenih poreza i drugih javnih davanja o kojima analitičku evidenciju vodi PU. U slučaju kada primatelj ustupa ima dospelih a neplaćenih poreza, neće

se izvršiti povrat već prijebom sredstava sukladno čl. 127. st. 6. OPZ-a te čl. 129. OPZ-a. Pravo na povrat može se ostvariti samo za svotu koja preostane nakon podmirenja dugova, o čemu je potrebno pismeno izvijestiti primatelja ustupa izjavom o prijebomju.

Primjer – Rješenje kojim se odobrava zahtjev za povrat poreza podnijet kao Ugovor o ustupu potraživanja

Ministarstvo financija – Porezna uprava
Područni ured Zagreb
Ispostava Centar
Klasa: UP/I-410-19/2021-002/111
URBROJ:513-007-01-12/2021-3

Zagreb, 30. rujna 2021. godine.

Ministarstvo financija - Porezna uprava, Područni ured Zagreb, Ispostava Centar, u predmetu zahtjeva za povrat poreza poreznog obveznika Lab d.o.o. iz Zagreba, Ilica 12, OIB: 66666666668, na temelju čl. 4. i 25. OPZ-a (Nar. nov., br. 115/16. do 42/20.) i čl. 11. Zakona o poreznoj upravi (Nar. nov., br. 115/16. i 98/19.) donosi:

RJEŠENJE

Odobrava se zahtjev za povrat poreza podnesen kao Ugovor o ustupu potraživanja

Obrazloženje

Ugovorom o ustupu (cesiji) potraživanja dostavljenog ovoj ispostavi 12. rujna 2021. godine., ustupatelj Lab d.o.o. iz Zagreba, Ilica 12, OIB: 66666666668, ustupa svoje pravo na povrat poreza na dobit u svoti od 40.000,00 kn primatelju ustupa Aurora d.o.o. iz Samobora, Matoševa 3, OIB: 44444444446. Primatelj ustupljenim potraživanjem podmiruje svoju obvezu za PDV iskazanu po obrascu PDV za sranj 2021. godine.

Člankom 127. st. 5. i 6. OPZ-a propisano je da će se povrat plaćenog poreza provesti ako je porezno tijelo prethodno utvrdilo da porezni obveznik - ustupatelj nema dospjelih a neplaćenih poreza ili drugih javnih davanja koje naplaćuje porezno tijelo.

U provedenom je postupku utvrđeno da ustupatelj Lab d.o.o. iz Zagreba, Ilica 12, OIB: 66666666668, nema dospjelih a neplaćenih javnih davanja.

Žalba ne odgađa izvršenje rješenja temeljem čl. 186. st. 2. OPZ-a. Slijedom navedenog riješeno je kao u izreci.

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Ministarstvu financija, samostalnom sektoru za drugostupanjski upravni postupak, u roku od 30 dana od dana primitka rješenja. Žalba se podnosi ovoj ispostavi Porezne uprave neposredno ili putem pošte preporučeno ili putem elektroničkog sustava Porezne uprave, odnosno može se izjaviti i usmeno na zapisnik. Na žalbu se plaća 35,00 kn upravne pristojbe prema tarifnom broju 3 Tarife uz Zakon o upravnim pristojbama. **Sukladno napomeni u tar.br. 3., upravna pristojba se ne plaća ako je žalba podnesena putem elektroničkog sustava Porezne uprave (ePorezna).**

Voditelj ispostave

Dostaviti:

- Lab d.o.o., Zagreb, Ilica 12
- Aurora d.o.o. Samobor, Matoševa 3

8. Rok u kojem je porezna uprava obvezna riješiti zaprimljeni ugovor o ustupu potraživanja

Budući se dostavljeni ugovor o ustupu potraživanja smatra kao da je porezni obveznik podnio zahtjev za povrat preplaćenog poreza, ispostave PU moraju voditi računa da je o zahtjevu stranke potrebno odlučiti najkasnije u roku od 15 dana od dana zaprimanja ugovora.

Naime, sukladno čl. 130. st. 5. OPZ-a, više plaćeni porez mora se vratiti u zadanom roku jer je zakonskom odredbama propisano da porezno tijelo duguje i kamatu poreznom obvezniku za više plaćeni porez, i to za razdoblje koje počinje 15. dana od dana primitka zahtjeva za povrat do obavljanja povrata, ako posebnim propisom nije drukčije uređeno.

ističemo...

Prema tome, kako bi se izbjeglo obračunavanje kamata na svotu povrata, ispostava PU obvezna je **donijeti rješenje** kojim se zaprimljeni ugovor o ustupu uvažava, odbija ili odbacuje u roku od 15 dana od dana njegova zaprimanja.

Međutim, ako ugovorom o ustupu potraživanja porezni obveznik ustupa svoje pravo na povrat pretporeza koji je veći od njegove porezne obveze po mjesečnim ili tromjesečnim Obrascima PDV-a, tada se povrat PDV-a po zaključenom ugovoru o ustupu, obavlja u roku od 30 dana od dana predaje prijave PDV-a i zaprimanja ugovora. No, kada se želi provjeriti utemeljenost visine poreza na koju porezni obveznik ima pravo na povrat, tada se povrat PDV-a po ugovoru o ustupu potraživanja, obavlja najkasnije u roku od 90 dana od dana pokretanja poreznog nadzora, sukladno čl. 66. st. 2. Zakona o PDV-u.

9. Zaključak

Cesija je ugovor u kojem vjerovnik (ustupatelj) prenosi tražbinu koju ima prema svom dužniku na novog vjerovnika (primatelja). Porezni obveznici mogu svoje pravo na povrat poreza ustupiti nekoj drugoj pravnoj ili fizičkoj osobi. Za ustupanje prava potrebno je dostaviti pisani ugovor o ustupu PU u roku od tri dana od dana njegova sklapanja te priložiti potvrdu o likvidnosti na propisanim obrascima. Ugovor o ustupu mora biti potpisan i ovjeren pečatom od strane ustupatelja i primatelja ustupa. Međutim, kao dužnik PU nije obvezna potpisati sklopljeni ugovor o ustupu.

Ako je ustup prava na povrat PDV-a utemeljen, PU donosi rješenje u roku od 30 dana od dana predaje prijave PDV-a, a najkasnije u roku od 90 dana od dana pokretanja postupka nadzora. Ugovor o ustupu potraživanja mogu sklopiti i strani porezni obveznici koji su registrirani za potrebe PDV-a. Iznimno, po ugovoru o ustupu neće se postupiti ako ustupatelj prava ima dospjelih a neplaćenih poreza ili drugih javnih davanja ili ako se nad ustupateljem provodi postupak ovrhe.

Naime, u slučaju blokade računa, zabranjeno je sklapanje ugovora o ustupu kao jednog od oblika obračunskog plaćanja. Ako se ipak obavi obračunsko plaćanje bez obzira na to što je žiro račun u blokadi, poslovnom subjektu se za učinjeni prekršaj može izreći visoka novčana kazna.